

ת"ד 5607/06/12 - מדינת ישראל נגד ישי (דוד) גרינברג

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

ת"ד 5607-06-12 מדינת ישראל נ' גרינברג
בפני כב' השופט דן סעדון

בעניין: מדינת ישראל - עו"ד בראון

המאשימה

נגד

ישי (דוד) גרינברג - עו"ד ארז רופא

הנאשם

הכרעת דין

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות של עקיפה על קו הפרדה רצוף (תק' 47 (ה)(5) לת"ת), עקיפה בדרך לא פנויה (תק' 47 (ד) לת"ת), ונהיגה בקלות ראש שגרמה לחבלות של ממש בניגוד לסעיפים 62 (3) ו-38 (3) לפקודת התעבורה.

2. למקרא כתב האישום עולה כי ביום 22.5.11 נהג הנאשם באופנוע (להלן: **האופנוע**) ברחוב 2040 ת"א מצפון לדרום. בכיוון נסיעת הנאשם היה קו הפרדה רצוף שהפריד בין 2 נתיבי נסיעה, נתיב אחד לכל כיוון נסיעה. באותה עת רכב רמי מתתיהו (להלן: **המעורב**) בקטנוע (להלן: **הקטנוע**) באותו רחוב מדרום לצפון, בנתיב הנגדי לנתיב נסיעת הנאשם. הנאשם סטה שמאלה ממסלול נסיעתו תוך חציית קו הפרדה רצוף והתנגש בקטנוע המעורב. כתוצאה מן התאונה ניזוקו כלי הרכב ונחבלו קשות המעורבים. הנאשם פרק את כתף ימין. ישראל דוידוב שנסע עם הנאשם, מאחוריו, נחבל כך שנגרמו לו שברים, חבלה טחולית וכלייתית קשה בעקבותיהם עבר ניתוח לכריתת טחול וכליה שמאלית. המעורב סבל שברים מרובים בכל חלקי גופו ועל פי עדותו, התאונה נותנת בו את אותותיה הקשים עד עצם היום הזה.

3. הנאשם כפר במיוחס לו וטען כי הוא לא עקף על קו הפרדה רצוף וכי "האחריות לתאונה רובצת לטענת הנאשם על המעורב".

א. פרשת התביעה

4. ע"ת 1, הבוחן המשטרתי (להלן: **מומחה התביעה**) ציין כי הגיע לזירת התאונה בשעה 03.30. במקום נמצא סימן בלימה שלפי צורתו ושינוי הצבע בו קבע הבוחן כי הוא נוצר על ידי האופנוע "**בצד שמאלי של קו הפרדה**". בסוף הסימן נמצאו "חריצים והתזת נזלים" המובילים לאופנוע שסומן בתרשים מומחה התביעה באות א' (אופנוע הנאשם). על פי כל אלה קבע מומחה התביעה כי האופנוע נסע נגד כיוון התנועה וגרם לתאונה. מומחה התביעה ציין כי השעה שצוינה כשעת התאונה (02.45) היא שעה **משוערת** (עמ' 4 ש' 21) וכי בעת הגעתו לזירת התאונה היה הכביש סגור. מומחה התביעה ציין בעדותו כי לא מצא בשטח סימני חריצה סמוך לקטנוע. לשאלה כיצד הדבר ייתכן העלה מומחה התביעה את האפשרות כי **ייתכן** שהקטנוע - הקל יותר במשקלו מן האופנוע - "**התגלגל יותר באוויר מאשר היה על הקרקע**" (עמ. 6 ש' 5-6). עם זאת, מומחה התביעה לא היה יכול לשלול הסבר אחר שניתן בחקירה נגדית על ידי הסניגור ולפיו מאן דהוא הרים את הקטנוע והניח אותו על המדרכה ומשום כך אין חריצים בקרקע השייכים לקטנוע (עמ. 7 ש' 14-18). מומחה התביעה שלל את האפשרות כי הקטנוע הוא שנכנס לנתיב נסיעתו של האופנוע וגרם לתאונה [עמ. 6 ש' 9-7 וכן 24-27]. מומחה התביעה ציין גם כי מדובר בתאונה חזיתית וכי "**כתוצאה מהפגיעה, האופנוע המעורב שהגיע מהכיוון הנגדי עף למדרכה**" (עמ. 7 ש' 5-7). מומחה התביעה לא הסביר בחוות דעתו או בעדותו אילו ממצאים בזירת האירוע גרמו לו לקבוע כי כך - ולא אחרת - אירעה התאונה.

5. ע"ת 2, שמרית דהן ערכה דוח פעולה. היא קיבלה לטיפול את האירוע בשעה 02.44 בעקבות הודעה של צוות בילוש משטרתי שנכח במקום. היא הגיעה לזירת התאונה בשעה 02.52 ודאגה לסגירת הכביש ודווחה בדוח הפעולה שערכה מה ממצאיה בזירה.

6. ע"ת 3, המעורב, לא זכר דבר מן המקרה. עם זאת, הוא שלל אפשרות כי נהג בעת האירוע כשהוא שיכור (עמ. 9 ש' 7-10)

ב. פרשת ההגנה

7. במסגרת פרשת ההגנה העידו הנאשם ומר דוידוב שנסע עמו על האופנוע. כמו כן העיד מר וולמרק שערך חוות דעת מומחה בעניין התאונה (להלן: **מומחה ההגנה**). חוות דעתו של מומחה ההגנה קובעת כי תאונת דרכים אכן הייתה, אלא שהיא לא נגרמה כתוצאה מכך שהאופנוע והקטנוע התנגשו זה בזה כפי שקבע מומחה התביעה אלא שני כלי הרכב הנ"ל התנגשו, כל אחד לחוד, במכונית אלמונית שעברה במקום (להלן: "**המכונית האלמונית**"). האופנוע התנגש בחזיתתה של המכונית אלמונית ואילו המעורב התנגש באחוריה של המכונית האלמונית. מומחה ההגנה טוען כי זוהי הדרך **היחידה** בה ניתן להסביר את הנזקים שאירעו לאופנוע ולקטנוע לרבות מיקומו של הקטנוע כפי שנמצא בזירת התאונה. יצוין כי מומחה ההגנה נשאל גם לגבי אפשרות אחרת למיקומו של הקטנוע במקום בו נמצא והוא - כפי

שצין מומחה התביעה - כי הקטנוע עף באוויר ולכך השיב מומחה ההגנה כי לא בחן את האפשרות וכי אין ראיה לכך שהוא היה באוויר [עמ. 27 ש' 22-23]. באותה נשימה כמעט הודה מומחה ההגנה בהגנתו כי גם לתזה העובדתית שלו בדבר התנגשות הקטנוע והאופנוע במכונית אלמונית אין עיגון בראיות שנמצאו בזירה. מומחה ההגנה גם לא שלל או העלה טיעון נוגד לקביעתו של עמיתו, מומחה התביעה, לפיה הנאשם הוא שסטה עם רכבו מעבר לקו הפרדה הרצוף.

8. הנאשם טען בעדותו כי נסע בנתיבו ולא סטה ממנו כאשר מלפניו ומאחוריו הייתה מכונית. הנאשם טען כי הכביש היה חשוך, ללא תאורה. ביחס לתאונה טען הנאשם כי לא התנגש בקטנוע המעורב אלא במכונית [ת. כן זה היה מכונית. האופנוע לא נכנס בי. ע' 19 ש' 5]. גרסה זו בדבר התנגשות האופנוע במכונית לא הצטיינה בעקביות בלשון המעטה. למעשה, בנאשם ציין בעדותו כי אינו יודע עם איזה כלי רכב הייתה התאונה אלא הוא מניח כי מדובר במכונית ["לא יודע. סביר להניח שזו מכונית. קטנוע לא היה עושה לי נזק כזה", עמ. 19 ש' 9]. לאחר מכן, שוב שונתה הגרסה והנאשם ציין כי הוא זוכר - כעניין שבעובדה - מכונית [...אני זוכר מכונית מגיעה ממול ופוגעת בי...] עמ. 20 ש' 2-4].

9. גם תשובות הנאשם בנוגע למהירותו של הרכב שעמו התנגש האופנוע לא הצטיינו בעקביות. בעדותו בבית המשפט נשאל באיזו מהירות נסע כלי הרכב עמו התנגש והשיב כי אינו יודע [עמ. 19 ש' 12-13]. לאחר שעומת בחקירה נגדית עם אמירתו לחוקר המשטרה כי הרכב המעורב נסע במהירות אמר הנאשם "הוא התנגש בי. כנראה במהירות. אני לא יודע" [עמ. 19 ש' 14-15]. לאחר מכן, לאותה שאלה, השיב הנאשם: "ש אתה זוכר שהוא נסע במהירות או שהוא לא נסע במהירות. ת. במהירות" [עמ. 19 ש' 16-17].

הנאשם נשאל כיצד עלה בידו להבחין באור חזק מן הנתיב הנגדי כאשר הוא, לשיטתו, נוסע במרכז הנתיב שלו מאחורי מכונית. תשובת הנאשם לשאלה זו הייתה סתומה. ["יכול להיות שזה היה בעיקול. לא זוכר. היה לי שדה ראיה לקדימה". מעט מאוחר יותר אישר הנאשם כי אין במקום עיקול (עמ. 20 ש' 10-11 "לגבי תמונה 1 מקום התאונה - יש עיקול? ת. אין עיקול")]

דין והכרעה

10. השאלה המרכזית הטעונה הכרעה בענייננו היא האם אכן הנאשם סטה מנתיבו ועבר לנתיב הנגדי המיועד לתנועה הבאה ממול, תוך חציית קו הפרדה לבן כפי שמיוחס לו. תשובה חיובית לשאלה זו בנסיבות של נהיגה בחשיכה מוחלטת, ללא תאורת רחוב, כפי שטוען הנאשם ותוך שלפני הנאשם נוסעת מכונית החוסמת את שדה ראייתו קדימה, כפי שהעיד הנאשם בבית המשפט ובהודעה במשטרה שאירע, תביא למסקנה כי הנאשם אכן עבר את העבירות

המיוחסות לו בכתב האישום. זאת, אדגיש, בין שהתאונה אירעה תוך סטיית האופנוע מנתיבו, מעבר נתיב הנגדי והתנגשות באותה **מכונית אלמונית** שציין מומחה ההגנה בחוות דעתו ובין שהדבר היה כתוצאה ממעבר לנתיב הנגדי והתנגשות **בקטנוע** כפי שציין מומחה התביעה. כך או כך, מדובר בתאונה שהתרחשה בעת שהנאשם סטה לנתיב הנגדי והתנגש בכלי רכב שהגיע מן הנתיב הנגדי. למהותו של כלי רכב זה אין חשיבות בענייננו לצורך קביעת אשמתו או חפותו של הנאשם.

ניסיון החיים מלמד כי אין טעם לסטות לנתיב הנגדי כאשר נתיב הנסיעה פתוח בפני הנאשם. הימצאותו של הנאשם בנתיב הנגדי כאשר לפניו נמצאת מכונית, יוצרת אם כן הנחה הניתנת לסתירה לפיה הנאשם ניסה לעקוף מכונית זו. הנחה זו מטילה על הנאשם את הנטל למסור הסבר סביר אחר להימצאותו במסלול הנגדי, היינו שלא לצורך עקיפה. במקרה שלפני, הנאשם טען כי הוא נותר בנתיב נסיעתו כל העת כך שהיה ויקבע כי הנאשם סטה לעבר הנתיב הנגדי תוך חציית קו הפרדה לבן בנסיבות של רכב הנוסע לפניו יהיה נכון לקבוע כי לא הובא מטעם ההגנה כל הסבר להסברת פשר סטייה זו כך שנכון לקבוע כי הנאשם עקף את הרכב שנסע לפניו תוך סטייה מקו ההפרדה הרצוף. ברור לכל בר דעת כי התנהלות כאמור בנסיבות המקרה כפי שפורטו מצביעה על רשלנות ברמה גבוהה של הנאשם המכניסה את ענייננו לקטגוריה של נהיגה "בקלות ראש". לעניין החבלות, אין הכרח לקבוע קיומו של קשר סיבתי בין חבלות המעורב לבין התאונה שכן אין חולק כי סטיית אופנוע הנאשם והתנגשותו בכלי הרכב שהגיע מן הנתיב הנגדי - בין שמדובר באופנוע המעורב ובין שמדובר במכונית האלמונית - גרמה לנאשם ולמר דוידוב שרכב אתו חבלות קשות כמפורט לעיל כך שמתקיים ללא ספק קשר סיבתי בין רשלנותו של הנאשם שהינה ברף הגבוה לבין החבלות שנחבלו הוא ומר דוידוב. בנסיבות אלה אין הכרח לנקוט עמדה באשר לשאלה אם התאונה אירעה כפי שטען מומחה התביעה או מומחה ההגנה.

11. כאמור, השאלה המרכזית הטעונה הכרעה היא האם הנאשם סטה עם האופנוע מקו ההפרדה הרצוף לעבר המסלול הנגדי. על יסוד חומר הראיות בתיק אני סבור כי נכון לקבוע כי התשובה לשאלה זו היא חיובית. אין חולק כי בכביש הנדון קו הפרדה רצוף. **מומחה התביעה** ניתח את הממצאים בזירה כמפורט לעיל ובהתבסס עליהם קבע באופן חד משמעי כי האופנוע נסע נגד כיוון התנועה וגרם לתאונה. **מומחה ההגנה** ציין בעדותו כי הוא **אינו חולק על ממצאי הבוחן** [עמ. 28 ש' 14-15]. מומחה ההגנה לא שלל את מסקנת הבוחן לפיה בשלב מסוים האופנוע או חלק ממנו נמצא בנתיב הנגדי [עמ. 23 ש' 23-24] אלא הסתפק בניסיון להסביר מדוע אירע הדבר. כך, טען מומחה ההגנה כי **"יכול להיות מצב שבשל תוואי הכביש והעיקול, שהאופנוע עבר לנתיב הנגדי בשל סנוור. חלקו של האופנוע של הנאשם היה בנתיב הנגדי"** [עמ. 28 ש' 27-28]. יצוין, כי משקלו של הסבר זה הוא אפסי בהיותו סותר את גרסת הנאשם עצמו בפני חוקר המשטרה ולפיה לא תנאי התאורה הם שגרמו לו לסטות מעבר לקו ההפרדה הרצוף [ש. יכול להיות שבגלל תנאי התאורה סטית עם האופנוע לנתיב השני. ת. לא] [ת' 12 ש' 51-52].

12. גרסת הנאשם בנוגע למעבר לנתיב הנגדי מעוררת תמיהות לרוב באופן המביא לכלל מסקנה כי אין לתת בה אימון. הנאשם ציין בעדותו כי נסע במרכז הנתיב הימני [עמ. 16 ש' 12-13]. בשלב מסוים נשאל הנאשם אם היו מכוניות לפניו ועל כך השיב: **כן, גם מאחורי. לא ראיתי את הנתיב הנגדי, מה מגיע מול בנתיב הנגדי** [עמ. 14 ש' 22-23]. והנה, ולמרות שמכונית או מכוניות שנסעו לפני הנאשם חסמו את שדה ראייתו לנתיב הנגדי, שכן הנאשם נסע לשיטתו במרכז הנתיב הימני, עלה בידי הנאשם להבחין **באורח פלא** באורות הבאים מכלי רכב בנתיב הנגדי. ההסבר שנתן הנאשם לכך היה **" זה יכול להיות שזה היה בעיקול. לא זוכר. היה לי שדה ראייה לקדימה"**. לאחר מכן אישר הנאשם כי במקום התאונה אין עיקול. בנפול ההסבר לקיומו של עיקול בדרך שפתח בפני הנאשם את שדה הראייה קדימה ובהינתן שמכונית הייתה לפני הנאשם שנסע במרכז הנתיב הימני ולא ראה דבר ממה שמתרחש בנתיב הנגדי הרי שהנאשם לא מסר כל הסבר לשאלה כיצד עלה בידו להבחין באורות המגיעים מן הנתיב הנגדי. תהיה זו, שלא ניתן לה כל הסבר על ידי הנאשם, מחזקת את סברתו של מומחה התביעה בדבר חציית קו הפרדה הלבן ; סברה שכאמור גם מומחה ההגנה אינו חולק עליה. **לאור כל זאת, אני קובע כי הנאשם אכן סטה עם רכבו לנתיב הנגדי תוך חציית קו הפרדה הלבן והתנגש בכלי רכב שהגיע מן הנתיב הנגדי תוך גרימת חבלות של ממש בין היתר לנאשם ולמר דוידוב שרכב עמו כפי שתואר לעיל**. כפי שתואר לעיל בסעיף 10 להכרעת הדין, סטייה בנסיבות בהן רכב נוסע לפני אופנוע הנאשם יוצרת הנחה כי הסטייה הייתה לצורך עקיפת רכב זה. הנחה זו מחייבת את הנאשם לספק הסבר סביר אחר להימצאותו בנתיב הנגדי למטרה אחרת זולת עקיפה. ההגנה, כאמור, לא הביאה כל הסבר כזה ובנסיבות אלה אין מנוס מלקבוע כי סטיית הנאשם לנתיב הנגדי הייתה לצורך עקיפת המכונית שנסעה לפני אופנוע הנאשם. כפי שצוין, מעבר על פני קו הפרדה רצוף לצורך עקיפה בחשיכה מהווה ללא ספק נהיגה ברף רשלנות גבוהה המאפשר לסווגה כנהיגה בקלות ראש וזו גרמה כאמור לחבלות של ממש לנאשם ולמר דוידוב גם אם נניח, מבלי לפסוק, כי אין קשר סיבתי בין החבלות שנגרמו למעורב לבין התאונה בין אופנוע הנאשם למכונית האלמונית.

13. אין בידי לקבל את גרסאות הנאשם בדבר סטיית כלי הרכב לנתיב נסיעתו ובדבר היות כלי רכב זה מכונית. בהודעה במשטרה ציין הנאשם כי הרכב מן הנתיב הנגדי הגיח **"מולי עם אור גבוה במהירות. לא הספקתי להגיב מהמהירות ונפגעתי בחזית האופנוע ומאז אני לא זוכר כלום"** [ת/12 ש' 36-38]. הנאשם לא ציין בהודעה במשטרה דבר וחצי דבר על **סטיית כלי הרכב** שהגיע מן הנתיב הנגדי אל נתיב נסיעתו. מדובר בגרסה כבושה ובהינתן שהנאשם ציין בעדותו בבית המשפט כי זכרונו במועד גביית ההודעה בפני החוקר היה טוב ממה שהינו במועד מסירת העדות הרי שאין כל קושי לקבוע כי הנאשם לא מסר כל הסבר סביר לכבישת גרסה זו ומשכך יש לקבוע כי משקלה אפסי. הוא הדין ביחס לגרסת הנאשם לפיה הוא התנגש עם אופנועו במכונית. הנאשם ציין בהודעה בפני חוקר המשטרה כי הגיח **" מולי כלי רכב עם אור גבוה במהירות"**. ודוק: הנאשם ציין "כלי רכב" ולא אמר מהו סוג כלי הרכב. רק בעדותו בבית המשפט - ולאחר שהתברר כי זכרונו במועד מסירת ההודעה במשטרה לגבי האירוע היה טוב יותר מזה

שבמועד מסירת העדות בבית המשפט - "נזכר" הנאשם באורח פלא כי במכונית - ולא בסתם "כלי רכב" - עסקין. גם בעניין זה, מדובר בגרסה כבושה שמשקלה אפסי. אם לא די בכך הרי שעל פי תשובותיו של הנאשם לשאלות בחקירה נגדית עולה כי גרסת הנאשם בעניין זה לא הצטיינה בעקביות, אם לנקוט לשון המעטה. הנאשם "זיגזג" בגרסתו בין טענה כי מדובר במכונית שהגיחה לעברו ["...אני זוכר מכונית מגיעה ממול ופוגעת בי."] לבין טענה כי אינו יודע כעניין שבעובדה כי מדובר במכונית ["לא יודע. סביר להניח שזו מכונית. ..", עמ. 19 ש' 9 ; "מה שנכנס בי סביר להניח שזו מכונית" עמ. 20 ש' 4-2]. לא ניתן לקבל גרסה שלא רק שאינה עקבית אלא בחלקה אף אינה גרסה עובדתית אלא הנחה שמניח הנאשם.

14. לאור כל האמור ניתן לקבוע כי הנאשם סטה עם אופנוע לנתיב הנסיעה הנגדי וזאת בשעת חשיכה, לגרסת הנאשם, כאשר לפניו מכונית וכאשר לטענתו הוא אינו רואה מה מתרחש בנתיב הנגדי ולמעשה, מקבל החלטה לעבור לנתיב הנגדי מבלי לדעת מה, אם בכלל, ממתין לו שם. העובדה שהנאשם סטה למסלול הנגדי שעה שמכונית נוסעת לפניו מעבירה אל כתפי הנאשם את הנטל הטקטי להסביר מדוע סטה וכי הסטייה לנתיב הנגדי לא הייתה לצורכי עקיפת הרכב. הנאשם לא עמד בנטל זה ולא מסר כל הסבר מדוע סטה מנתיבו לעבר הנתיב הנגדי. די בכך כדי להרשיע את הנאשם בעבירה של עקיפה על קו הפרדה רצוף ועקיפה בנתיב לא פנוי וכן בעבירה של נהיגה בקלות ראש שגרמה חבלות של ממש, היינו במקרה שלפני חבלות של ממש לנאשם ולמר דוידוב. ודוק: קביעות אלה נכונות גם מבלי לנקוט עמדה ביחס לנכונות טענת המאשימה כי התאונה נגרמה עקב התנגשות האופנוע בקטנוע או ביחס לטענת ההגנה כי התאונה נגרמה עקב התנגשות האופנוע והקטנוע, כל אחד לחוד, במכונית אלמונית. במצב דברים זה, והואיל וההכרעה בדבר אופן התרחשותה המדויק של התאונה אינה חיונית לצורך קביעת ממצאים בדבר אשמה או חפות בתיק זה, אמנע מלנקוט עמדה בסוגיה.

15. כאמור, לשיטת מומחה התביעה התאונה אירעה תוך התנגשות של האופנוע והקטנוע זה בזה. לשיטת מומחה ההגנה, התאונה אירעה תוך התנגשות הקטנוע והאופנוע, כל אחד לחוד, במכונית אלמונית שחלפה במקום. כפי שצוין, לצורך קביעת אשמתו או חפותו של הנאשם, אין צורך להכריע בין חוות הדעת. יחד עם זאת, **ומעבר לנדרש**, אתייחס בקצרה לחוות דעת המומחים בתיק זה. עיון בחוות דעת מומחה התביעה מלמד כי לא נעשה במסגרתה ניסיון לקשור בין הנזקים לכלי הרכב השונים לבין התאונה, כמו למשל בדרך של ביצוע התאמת נזקים וכיו"ב.

מנגד, חוות דעתו של מומחה ההגנה ביחס לאופן התרחשות התאונה מעוררת קשיים. ראשית, חוות הדעת מבוססת רק על צילומי המסמטה. שנית, אין עיגון בממצאי הזירה לקיומה של מכונית אלמונית שהשתתפה באירוע. ספק אם התנגשות **כפולה** במכונית האלמונית לא היה מותר אחריו שרידים כלשהם; שרידים שעין מיומנות כמו עינו של מומחה התביעה הייתה מאתרת בזירת התאונה. שלישית, חוות הדעת **מניחה** כי מיקומו הסופי של הקטנוע נגרם כתוצאה מהדף

התאונה. עם זאת, גם מומחה ההגנה ציין בחקירה נגדית כי לא בחן אפשרויות אחרות, למשל, את האפשרות כי הקטנוע עף באוויר בעקבות התאונה. לשאלה בדבר האפשרות להתקיימותו של תרחיש כזה אמר המומחה כי לא בדק תרחיש זה וכי אין ראיה לכך שהאופנוע היה באוויר [עמ. 27 ש' 22-23]. העובדה שמומחה ההגנה לא בחן תרחישים אפשריים שמידת סבירותם אינה עולה ואינה נופלת ממידת סבירותו של התרחיש שהוא מציג בחוות דעת ואשר המשותף לכול התרחישים האמורים הוא שאין ראיות לביסוסם, מערערת את הבסיס עליו נשענת חוות דעתו של מומחה ההגנה.

17. **סוף דבר, לאור כל האמור מצאתי להרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.**

ניתנה היום, י"ז חשוון תשע"ה, 10 נובמבר 2014, במעמד הצדדים